

On-Call

Terveysosaaminen

Mielenterveys

Esimerkkejä “vakavista” ja “yleisistä” mielenterveysongelmista

Vakavia mielenterveysongelmia:

- Psykoosi – skitsofrenia
- Kaksisuuntainen eli bipolaarinen mielialahäiriö

Yleisiä mielenterveysongelmia:

- Ahdistus
- Masennus

Sairaudet, joihin liittyy psykoosi:

Skitsofrenia

Kaksisuuntainen mielialahäiriö

Yleisiä oireita psykoottisille häiriöille:

Muutokset tunteissa ja motivaatiossa:

- Masennus
- Ahdistus
- Ärtynisyys
- Epäluuloisuus
- Latistuneet tai epäsopivat tunteet
- Ruokahalun muutokset
- Vähentynyt energia ja motivaatio

Muutokset ajattelussa ja käsityksissä:

- Vaikeudet keskittymisessä tai huomiossa
- Tunne muutoksista itsessä, muissa tai ulkomaailmassa (esim. tunne siitä, että itse tai muut ovat muuttuneet tai toimivat toisin)
- Oudot ideat tai ajatukset
- Epätavalliset havaintokokemukset (esim. hajujen, äänen, värien heikentyminen tai voimistuminen)

Muutokset käyttäytymisessä:

- Unihäiriöt
- Muutokset ruokailutottumuksissa
- Sosiaalinen eristäytyminen tai vetäytyminen
- Heikentynyt kyky selviytyä töistä ja sosiaalisista rooleista

Ahdistus

Ahdistus voi vaikuttaa ihmisiin monin tavoin. Ahdistuksen oireet voidaan jakaa kolmeen ryhmään.

Fyysiset oireet

- Neurologiset – huimaus, päänsärky, hikoilu, pistely ja tunnottomuus
- Tuki- ja liikuntaelimestö – lihaskivut (niska, hartia, alaselkä)
- Hengitys – hyperventilaatio, hengenahdistus
- Sydän ja verisuonet – sydämentykytys, rintakipu, nopea syke
- Ruoansulatus – kuiva suu, pahoinvointi, oksentelu, ripuli

Psyykkiset oireet

- Epärealistinen ja/tai liiallinen pelko ja huoli (aiemmista tai tulevista tapahtumista)
- Mind racing or going blank
- Huonontunut keskittymiskyky ja muisti
- Epäröinti
- Ärtynyys
- Viha
- Sekavuus
- Levottomuus
- Hermostuneisuus
- Väsymys
- Unihäiriöt

Oireet käyttäytymisessä

- Unihäiriöt
- Muutokset ruokahalussa
- Sosiaalinen eristäytyminen tai vetäytyminen
- Heikentynyt kyky selviytyä töistä ja sosiaalisista rooleista

Masennus

Jokainen on surullinen tai allapäin joskus, kun tapahtuu ikäviä asioita. Arjen suru ei kuitenkaan ole masennusta, sillä olotila voi olla lyhytaikainen ja siitä voi selviytyä ja palautua ilman ammatillista apua..

Oireet mielialassa ja motivaatiossa

- Jatkuva alakuloinen olo
- Mielenkiinnon ja nautinnon menettäminen
- Toivottomuus
- Avuttomuus
- Arvottomuus

Psyykkiset oireet

- Syyllisyys ja negatiivinen asenne omasta itsestä
- Huono keskittymiskyky ja muisti
- Itsetuhoiset ajatukset
- Itkuisuus

Fyysiset oireet

- Hitaus tai levottomuus
- Väsymys/ energian puute
- Unihäiriöt
- Häiriintynyt ruokahalu (Painon menetys/nousu)

Ahdistus

Ei tarkoita heikkoutta

Ei tarkoita järjen menettämistä

Ei tarkoita persoonallisuusongelmia

Vakava ahdistus on sairaus, joka vaatii hoitoa

Masennus

Ei tarkoita heikkoutta

Ei tarkoita laiskuutta

Ei tarkoita välttämättä, että henkilöllä on sairaus, joka vaatii hoitoa

Masennus voi johtua surusta, fyysisestä sairaudesta, rahaongelmista, synnytyksestä ja monista muista tekijöistä

Hanke on rahoitettu Euroopan komission tuella. Tästä julkaisusta (tiedotteesta) vastaa ainoastaan sen laatija, eikä komissio ole vastuussa siihen sisältyvien tietojen mahdollisesta käytöstä.

2018-1-UK01-KA204-048095